

Muhulane

Nr 9 (419)

September 2024 (mihklikuu)

Muhu leht

Tule Külasema V sügisfestival - laadale

14. septembril 10–14

Külasema külaplatsi.

Tule müüma, ostma, vahetama, kultuuriprogrammi ja laadakohtvikus pakutavat nauditava. Päevakangelaseks on ÖUN – näiteks on plaanis meie õunasortidest näitus jm põnev. Oodatud on kõik suured ja väikesed – tegevust ja uudistamist jagub terveks päevaks. Kirbukas on ka – tuulutame oma panipaiku ja kappe. Taimede – istikute rohevahetus ja loterii samuti.

Seekord toimetame Saaremaa, Muhu ja Ruhnu maitsete aasta programmi raames. Müügitasu ega külastustasu ei ole. Laadaraaha on traditsiooniliselt sularaaha, aga võimalik ka kaardiga tasuda.

Naudime koos varasügisese looduse küllust ning soojust!

Lisateavet saab tel 5537 225 (Mall) ja samal telefonil tuleks registreeruda ka müüjatel.

28. septembril toimub
Mihklilaat kl 9–15,
kauplejatel registreerimine
avatud, kultuur@muhu.ee

ISSN 1736-289X

Rõõmsameelne Lilli 102!

Päikeselise 20. augusti keskpäeval tervitasid sõbrad ja head tuttavad Lillit tema 102. sünnipäeval Hellamaa külakeskuses. Toimekad naised Tiina ja Anu olid selleks ajaks juba laua katnud ja pillimees Peeter proovis enne tähtsat hetke sõrmed soojaks saada. Naabrimees Andrese abil liugles ratastool läbi inimspaleeri, külalised laulsid sünnipäeva laulu. Saalis avati sünnipäevalapse auks šampusepudelid ning sõbrad said Lilliga kokku lüüa ja head tervist soovida! Hiljem liitus seltskonnaga ka Meelis, kes asetas Lillile kaela kadakapuust muhu männa kujulise kaelaehete, mille peale Lilli arvas, et nüüd ma pean ikka niikaua veel elama, kui te mulle sellise kullast kingite.

Vaatamata aastaga lisandunud käimisraskusele ei ole ta minetanud oma peent huumorisooni ja need tarkused, mida ta oma sõpradele jagas, on ise juba kulda väärt. Uskuge teda, nende tõdedeni on ta oma pikal eluteel jõudnud! Lilli on olnud oma sõpradele ääretult heatahtlik ja rõõmsameelne inimene. Temaga koosveedetud hetked laevad positiivse energiaga kõik ümberolijad. Kaks pillimeest Peeter ja Meelis tõmbasid pilli, külalised laulsid. Märkamatu mõõdusid tunnid. Äitäh, Hellamaa kogukond, et korraldasite Lillile meeldejäeva sünnipäeva!

Jõudu edasiseks!

Muhulane

“It Takes a Village” Muhu noorsootöö näitel

Suvi oli Muhu Noortekeskuse jaoks taaskord toimekas – õpilasmalev, rahvusvaheline noortevahetus, vahvad väljasõidud. Nende toimetuste vahel proovisid allakirjutanud ka natuke puhata, et uueks kooliaastaks valmis olla. Selle kõige sees olles sai kuidagi eriti teravalt selgeks, et Muhus peitub midagi erilist – ütles “It takes a village to raise a child” peab siin paika. Saime taas kinnitust, et kogukonna toel saab üle igast väljakutsest.

Muhu Õpilasmalev – kogukonna ja noorte koostöös

Õpilasmalevat korraldame juba paar aastat koos Orissaare Noorte-

keskusega. Lisaks kohalikele kogukonnale on hea ja vajalik kaasata ka professionaalset kogukonda. See koostöö annab noortele vaheldust, uusi tutvusi, mitmekesisemaid vaba aja võimalusi, kuid olgem ausad – noorsootöötajatele ka lisatuge täiendava noorsootöötaja näol. Meie hinnangul on õpilasmalev suurepärane näide, kuidas kohalik kogukond noorte kasvamisele toeks on. Kas või see, kuidas Muhu Põhikooli söökla töötajad ei kahelnud hetkekski, kui neilt sooja lõunat palusime. Või kuidas lisaks vallasüsteemile on leidnud soovi ning võimaluse noortele esmast töökogemusest

anda ka eraettevõtjad, sel aastal olid nendeks Pärandkooslus OÜ ja Tihuse Hobuturismitalu. Oleme neile ääretult tänulikud juba igasuviseks kujunenud koostöö eest! See ei ole olnud mitte ainult praktiline abi, vaid ka hindamatu panus noorte arengusse – noored õpivad vastutust, koostööd ja saavad aimu sellest, kuidas ettevõtlus ja tööelu toimivad.

Põhilisteks tööandjateks olid ka sel suvel Muhu valla allasutused – Muhu Kommunaalamet, Muhu Muuseum, Muhu Lasteaed, kes kõik tunnevad huvi ja soovi igal aastal leida noortele tööd ning

Loe edasi lk 7.

Siiri Alt ja Tanel Äkke perre sündis 4. augustil tütar **Annabel** Äkke.

Edu uues ametis!

Muhu vallavalitsuses asus augusti lõpunädalal ametisse kaks uut töötajat: uus keskkonnaspetsialist ja finantsjuht. Valla finantsjuhina töötab Helle Alas ja uus keskkonnaspetsialist on Krista Milk. Alas on töötanud kunagistes Põide, Kaarma ja Lääne-Saare vallas. Uus keskkonnaspetsialist on õppinud Tartu ülikoolis keskkonnakorraldust ja planeerimist.

(Vt ka 29. augusti Saarte Hääli.)

Volikogu 21. augusti istungi päevakorrast

- Kinnistute koormamine isikliku kasutusõigusega Elektrilevi OÜ kasuks: Rebaski-Tamse tee ja Kantsi külatee 0,4 kV pingega elektrimaakaabelliini talumiseks ning Koguva IKO passiivse elektroonilise side juurdepääsuvõrgu talumiseks,
- Kuivastu k Merevälja kü detailplaneeringu kehtestamine,
- avalikuks kasutamiseks sundvalduse seadmine: Liiva Raagimäna tee nr 4780233, Mäla k Metsa tee nr 4780229,
- peremehetu vara hõivamise algatamine (Kuivastu sadamas asuv 0,4 kV elektriliin),
- vallavara kasutusse andmine (maa rentimine põllumajanduslikul eesmärgil),
- vallavara võõrandamine (Muhu vallale kuuluv korteriomand Võru vallas Mustassaare külas),
- ranitsatoetuse määra kinnitamine,
- info/arutelu (maamaksu-määrad, töös olevad projektid ja personali muudatused).

Vallavalitsuse istungitelt

6. august

Otsustati korraldada alla lihthanke piirmäära jääv hange "2024–25 kütteperioodi puiduhakke tarnimine".

Otsustati üle võtta hooldusteenust vahetult osutavate hooldustöötajate ja abihooldustöötajate kulude tasumine piirhinna ulatuses.

Määrati sotsiaalhoolekandelisi hüviti.

Määrati Nurme k Lillvälja kü sihtotstarbeks 95 % mtm, 5 % ärimaa.

Määrati Pädaste k Uie-Värava uueks nimeks Uie-Värava.

Otsustati jagada Kallaste k Vana-Ranna kü: Vana-Ranna ja Teeäär (mtm-d).

Otsustati seada sundvaldus Pädaste k Jaagu kinnistule avalikes hvides vajaliku tehnovõrgu talumiskohustuse kehtestamiseks Elektrilevi OÜ kasuks uue 0,4 kV pingega maa-kaabelliini talumiseks.

Väljastati ehitisluba:

- puurkaevu rajamiseks Kallaste k Uuemäe mü, Pärase k Niidu mü, Rassa k Vana-Luiskama mü ja Lõetsa k Sarapuu mü,

- Võiküla Sade mü elektrivõrgu jaotusseadme hoone püstitamiseks,

- Pärase k Rebasemäe mü üksik-elamu püstitamiseks.

Pikendati Tupenurme k Nonnu mü projekteerimistingimuste kehtivusaega elamu ehitusprojekti koostamiseks.

Väljastati projekteerimistingimused Kallaste k Ranna mü elamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks.

Väljastati kasutusluba Nurme k Aljavalada mü-le paigaldatud 15 kW päikeseelektrijaamale.

Kooskõlastati puurkaevu asukoht Paenase k Teedumatsi mü.

Otsustati munitsipaalaluruumi kasutusse andmine.

Ajutiselt vabastati korraldatud jäätmeveost 1 kinnistu.

Valmistati ette volikogu materjale.

13. august

Otsustati anda sooviavalduste alusel kasutusse biojäätmekogumismahutid.

Määrati Tupenurme k Nonnu mü uueks lähiaadressiks Leitallika.

Määrati Kallaste k Üügumetsa kü asuvate hoonete unikaaladressid.

Väljastati ehitisluba:

- Vanamõisa k Metsavärava kü suvila püstitamiseks,

- Nõmmküla Arsi mü kultuurimälestise nr 21014 puhkebaasi põhihoone renoveerimiseks ja rekonstrueerimiseks,

- Simiste k Kivikadaka mü üksik-elamu püstitamiseks.

Otsustati korraldada konkurss sotsiaalhooldaja leidmiseks. Avalduste tähtaeg oli 1.9.2024.

Anti välja taksoveoluba Rävala Auto OÜ-le.

Vaadati läbi volikogu materjalid.

28. august

Kehtestati müügihinnad valla sümboolikaga meenetele.

Kinnitati alla lihthanke piirmäära jääva hanke "2024–25 kütteperioodi puiduhakke tarnimine" tule-

mused. Edukaks pakkujaks tunnistati Muhu Varahaldus OÜ.

Eraldati vahendeid reservfondist (Liiva tänavavalgustuse remondi-, Muhu Põhikooli õppekäikude ja spordivõistluste transpordi-, Muhu Põhikooli remondi- ja taidlusrühmade transpordikulude katteks).

Kooskõlastati puurkaevu asukoht Kuivastu k Mäetaguse mü.

Väljastati projekteerimistingimused ehitusprojekti koostamiseks:

- Tamse k Jalaka kuurile,

- Lepiku k Kullaauugu elamule ja abihoonetele.

Väljastati ehitisluba:

- Soonda k Lao mü PVC laohoone püstitamiseks,

- Hellamaa kauplusehoone osaliseks lammutamiseks,

- Simiste k Lepiku-Jaagu mü puurkaevu rajamiseks.

Otsustati korraldada avalik kirjalik enampakkumine Muhu vallale kuulava korteriomandi võõrandamiseks Võru vallas. Pakkumiste tähtaeg 30.9.2024.

Ajutiselt vabastati korraldatud jäätmeveost 4 kinnistut.

Moodustati komisjon Kuivastu sadamas asuva peremehetu 0,4 kV elektriliini hindamiseks ja arvele võtmiseks. Komisjoni liikmed: Ave Toomsalu, Pille Tamm, Imre Luht, Ludvik Mõtlep.

Tunnistati kehtetuks Muhu Vallavalitsuse 17.7.2024. a korraldus nr 203 „Alla lihthanke piirmäära jääva hanke „Digitahvlite soetamine“ tule-

mused kinnitamine“ ja otsustati korraldada uus hange.

Detailplaneering

Muhu Vallavolikogu kehtestas 21.8.2024. a otsusega nr 159 Kuivastu küla Merevälja katastriüksuse detailplaneeringu.

Planeeringuala hõlmab Muhu vallas Kuivastu külas asuvat Merevälja kinnistut (47801:008:0147) ning kavandatava juurdepääsutee osas Mere kinnistut (47801:008:0421). Planeeringuala suurus on ligikaudu 1,89 ha.

Detailplaneeringu eesmärgiks on suvila ja abihoone rajamine ning selle võimaldamiseks ranna ehituskeeluvööndi vähendamine. Tulenevalt ehituskeeluvööndi vähendamisest on tegemist üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga. Merevälja katastriüksusele kavandatakse max 70 m² ehitusaluse pinnaga suvila ja abihoone püstitamist. Krundi veevarustus tagatakse kavandatavast puurkaevust ning reovee käitlemiseks on lubatud kinnise kogumismahuti paigaldamine. Juurdepääs planeeringualale on mõõda olemasolevaid teid. Planeeringuga nähakse ette avalik juurdepääs kallasrajale (jalgsi, jalgrattaga ja muul sellesarnasel viisil). Detailplaneeringuga tehakse ettepanek ranna ehituskeeluvööndi vähendamiseks Merevälja katastriüksusel hoonestusala ja kavandatava juurdepääsutee ulatuses.

Detailplaneeringu elluviimisega ei kaasne eeldatavalt piirkonnale olulisi mõjusid.

Kehtestatud detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda valla kodulehel www.muhu.ee/kehtestatud-detailplaneeringud

Muhu Vallavolikogu otsustega saab tutvuda lahtiolekuaegadel Muhu vallamajas ja aadressil www.muhu.ee/Dokumendiregister

Täiendav teave tel 453 0680, maa@muhi.ee

Muhu Vallavalitsus teavitab detailplaneeringutest valla kodulehel, maakondlikus lehes ja üldjuhul ka ajalehes Muhulane (kui ilmumissagedus võimaldab). Lisaks on võimalus tellida endale teavitused meilile. Selleks palume saata meililistiga liitumise soov aadressil maa@muhi.ee

Enampakkumine

Maa-amet on välja kuulutanud avaliku elektroonilise enampakkumise kinnisasjade põllumajanduslikuks kasutamiseks andmiseks. Muhu vallast on pakkumisel Suuremõisa küla Ristiku katastriüksus (47801:007:0989). Pakkumiste esitamise tähtaeg on **10. september 2024**. Täpsemat teavet saab Maa-ameti kodulehelt aadressiga www.maaamet.ee või oksjonikeskkonnas aadressil riigimaaoaksjon.ee

Virtsust Simistesse kolunud **Muhu Takso** juht Üllar Lääne-saar peab end hingelt sotsiaaltöötajaks: "Igal suvel teeme kohaliku bussifirmaga lastesõidu, oleme ettevõtjate ja valla toel käinud lastega loomaaias või Vudilas."

Lähemalt vt 10. augusti Saarte Hääli.

Rõõmsat kooliteed!

Muhu
Põhikooli
I klass koos
klassi-
juhatajaga
esimesel
koolipäeval.
Kalmer Saar

Lõikus- ja sügiskuu muuseumis

Mööda see suvi hakkab vaikselt jälle saama. Kalendrisuvi küll veel kestab ning meil muuseumis on oodata päris toimekat ja grup-piderohket septembrit.

23. augustil tegi Eda Maripuu ettekande Liiva koolimajas toimunud üritusel. Teemaks „Muhu identiteet“.

27.–30. augustini toimus muuseumitöötajate suveseminar, millest õnnestus ka minul osa saada. Külalasti erinevaid muuseume: Lätis Valmiera muuseumi, Eduard Veidenbaumi muuseumi ja Valka muuseumi. Eesti muuseumidest külastasime Valga muuseumi, Barclay de Tolly mausoleumi, Sangaste Mõisa Ringtalli elamuskeskust, Sangaste lossi ja selle ümbrust ning seminar lõppes Otepää kiriku külastamisega. Kõik väga toredad kohad, kes pole käinud, soovitan külastada. Seminari teises osas toimusid loengud erinevatel teemadel. Mariann Raisma rääkis teemal „Muuseumi võim. Muuseum kollektiivse mälu kujundajana Eestis 20. sajandi murranguperioodidel“. Teine esineja oli Egne Rasta ja teemaks „LAK-õpe ning keelekümluse kogemused ja väljakutsed“. Kolmas esineja Anniki Aruväli: „Kultuurirahastus muuseumitundide rahastajana põhikooli õpilastele – rahastusmeetme võimalused ja tulevik“. Kõik väga head esinejad ja ettekanded.

Umbes samal ajal, 27. augustil osales Meelis Mereäär Virtsu muuseumis üritusel „Muuseumi tähestik“. Ta esitas seal muhurmurdelisi lugusid tähtede RSTUV, lisaks Muhu rahvalaule.

Uijee esineb meie simmanil, mis toimus 31. augustil.

Meelis Mereäär

Eda Maripuu käis Eesti vabaõhumuuseumis, kus avati 29. augustil pidulikult Muhu Suurkao ehk Igaküla suure ja sügava kaevu koopia. Kas sinna ka tõesti kahekümnemeetrine auk maa sisse võeti, seda vt lk 6.

31. augustil toimus muuseumis suvelõpu simman, kus esinesid Uijee, Siin me oleme, Mihkel Tuulik ja Hugo Kink. Kuulajaid ja kaasatantsijaid kogunes üllatuslikult palju, ligi seitskümme. Täname kõiki esinejaid ja osalejaid ja annetajaid!

1. septembril toimus traditsiooniline vana-aja koolitund muuseumi Koolielus. Sel aastal alustab Muhu Põhikoolis oma kooliteed 14 toredat uut õpilast. Lapsed ja lapsevanemad õppisid tunnistisdiispliini, hernenestel põlvitamist, Mõmmi aabitsast üht-teist ja turnisid ehk võimlesid õues.

6. septembril külastavad muuseumi Saksa reisikorraldajad,

kellele tutvustame Rutt Vesikmeisteri abil muuseumi ja Koguva küla saksa keeles.

Alates 15. septembrist on muuseum suletud esmaspäeval ja pühapäeval, avatud teisipäevast laupäevani kell 10–17.

Kunstitalis saab 15. septembrini näha näitusmüüki Muhune „Jälg“. Mitmed esemed on leidnud endale uued kodud, tasub kiirustada, kellele soovi näitust vaadata.

Alates 16. septembrist avame Kunstitali vastavalt võimalustele ja vajadustele. Teavet saab numbrilt 5451 1291 (Siret).

20.–22. septembril teeme koostööd Muhu Põhikooliga, kes viib sel aastal läbi Saarte laste pärimuspäevi. 21. septembril aitab muuseum selle raames teha giidituure gruppidele. Üht-teist kindlasti veel lisandub, aga sellest siis juba järgmisel kuul.

Tervitustega

Siret muuseumist

Huvitegevuse toetamine

Muhu vald toetab jätkuvalt oma valla laste osalemist huvitegevuses. Vastavalt volikogu poolt kehtestatud korrale saab taotleda toetust Muhu vallas elavate ja õppivate 3–19 aasta vanuste laste ja noorte huvitegevuses osalemiseks. Toetuse taotlemiseks esitab lapsevanem vallavalitsusele kirjaliku vormikohase taotluse 1. oktoobriks. Taotluse vorm on leitav valla kodulehelt: Teenused ja blannetid - Haridus ja noorsootöö - Toetuste taotlused. Taotlused esitada aadressile kantselei@muhi.ee

Taotlusi saab esitada ka pärast eelnimetatud tähtaega, aga hiljem esitatud taotlused saavad taotluse rahuldamise korral huvitegevuse toetust alates taotluse esitamise kuule järgnevast kuust.

Muhu pinnal pakutav huvitegevus tuleb igal huvipakkuval organisatsioonil registreerida Muhu valla huvitegevuse registris. Registreeris saab iga lapsevanem lisada oma lapse väljavalitud huviringi. Toetuse taotlemisel toimub lapse osalemise kontroll taotluses märgitud huviringis Muhu valla huvitegevuse registri andmete alusel. Väljaspool Muhu valda pakutavates huviringides osalemisel tuleb toetuse taotluse juurde lisada huviringi poolt sõlmitud lepingu koopia või kinnituskiri, v.a osalemisel Saare maakonna munitsipaalhuvikooli huviringis.

Toetuse taotlemise tingimused ja korraldus on kirjas volikogu poolt kehtestatud määruses „Huvitegevuse toetamise kord Muhu vallas“, määrusega saab tutvuda valla kodulehel kui ka Eesti Vabariigi ametlikus võrguväljaandes Riigi Teataja aadressil www.riigiteataja.ee

Toetatakse lapse ühes huviringis osalemist. Huvitegevuse toetuse maksimaalne suurus õppeperioodil, s.o 9 kuul aastas, on 160 eurot lapse kohta, Saare maakonna munitsipaalhuvikooli puhul koolipidajaga kokkulepitud summa.

Muhu Põhikooli ja Muhu Noortekeskuse korraldatavates huviringides osalemine on tasuta.

Valla kantselei

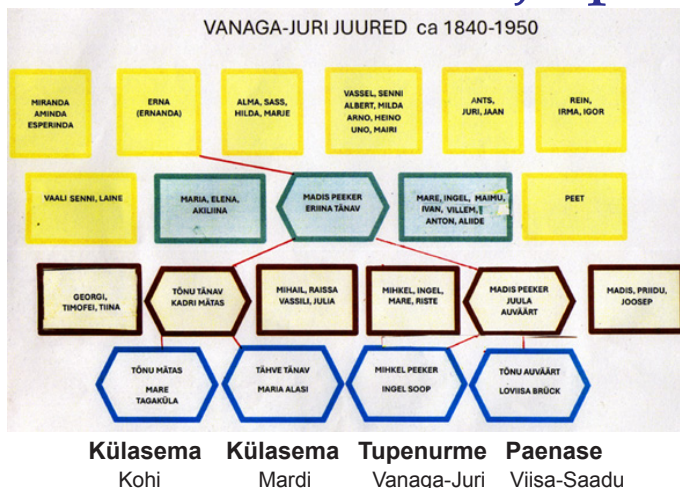
Madis Peeker, vallavanem ja paadipõgenik

80 aastat pärast sügistorme 1944 on kohane panna kirja ühe paadipõgeniku elukäik. Madis Peeker (1901–1995) oli Hellamaa ja hiljem kogu Muhu vallavanem, kes oma pooleks lõigatud elust sai olla kodumaal 43 ja võõrsil 50 aastat.

Madis Peeker on sündinud Muhu saare Tupenurme küla põlis-talus. Vanaga (tuleneb sõnast Vana-koha) on olnud paaristalu: Vanaga-Jaanile võeti priinimi Keskpõld (hiljem Maripuu), Vanaga-Jurile valiti Peeker.

Sünnipäevaga 28. detsember 1901 oli Madis Peeker oma vanemate Madis Peekri ja Juula (s. Auväart) neljas laps. Pojast vanemad olid tütre Mare, Juula (suri lapsena) ja Ingel. Madisele järgnesid õde Ruudu (Maimu), vennad Ivan, Villem, Anton ja viimasena sõsar Aliide. Madise lapsepõlves oli kodus kuni 20 hinge. Ei olnud jõukad, kuid ometi elujõulised ja rõõmsameelsed.

Koolitee algas Kapi abikoolist. Madis jätkas ka ministeeriumikoolis, mille uus hoone Piiril valmis 1908 ja 1916 kool suleti. Kooliõpilaste võitlustahe võis ka Madise viia Vabadussõtta – on säilinud üks foto mundris Madisest Narvas. Pärast sõda ootas ees koos kodukandi parimaid oskusi õpetavate meistritega hea teenistus ehitustöödel mandril. Vanaga-Juril toime-

tas veel isavend Mihkel, aga isa Madise tervis halvenes. Neist aastast (1923) algavad Madise kui meremehe teenistuskirjad.

Enne sõda olid Matsalu maile ostnud talu Nõmmküla Kätraniidi Madis ja Tiina (Matvei ja Kristiina Suu). Juba Muhus elades võttis Tiina endale õelapse Eriina Tánava kasutütreks. Eriina oli sündinud Kulasema Mandil. Karuse kihelkonna ehitustöö aastatel kohtusid ja sobitusid paariks Madis Peeker ja Eriina (Riina) Tánav.

Talvapäeviks tulid ehitusmeistrid kodumaile Muhusse. 1923. a jõulukuul lahkus isa Madis Peeker (1870–1923) igavikuteele. Üsna varsti pidi poeg Madis (saades 22) asuma peremehe kohale, sest isavend Mihkel perega eraldus osatallu (1926). Karuse kirikukirjade järgi abiellusid Eriina Tánav ja Madis Peeker Karusel 27. sept. 1925. Tütar Erna (ametlikult Ernanda) sündis 16. juunil 1926.

Madis Peekri pere oli läinud Metsküla Laiakivilt Lihulasse, kust käis ehitustööl. Üsna varsti koliti Muhusse Vanaga-Jurile. Muhu majanduselu arendamiseks loodi neil aegadel veeühing ja piimaühistus. Mõlemas osales juhtivalt Vanaga Madis. Oma kodutalus muutis noor peremees kehvemaid soomaid ja rapikuid heinamaadeks. Nõnda sai suurendada lüpsikarja, ehitada uus avaram loomalaud. Lõpuks osteti lisaks veel teine talu (Panga-Juri). Uue elumajani siiski ei jõutud.

Aastaiks 1931–34 valiti Madis Peeker Hellamaa vallavanemaks. Kogukonnatöös jätkas ta hiljemgi, olles tegev ühises Muhu vallas kuni 1940. aastani. Kogu elu lõi segi II maailmasõja algus ja riigipööre 1940. Küllap oli mõistlik kaitseliidu ja ühistevõime juhul kaduda silmapiirilt, juba enne juuniküüditamist oli õige peituda murdesse ja pageda mandrile. Saksa okupatsiooni ajal (1941–44) nimetati Madis Peeker

Juta Kitching-Kõvamees (2017) ja Mihail Suu (meenutuste aeg arvutitekstis märkimata).

Mõeldes lahkumisele, käis ka Madis Peeker septembri keskel 1944 jalgrattareisil Lõetsas. Õetütred on kinnitanud, et nende isa Vassili oli Madise peret ära saatmas. Siiski kulges eraldi nii vend Villemi pere ärasõit Kuressaarest kui ka Riina õepoja Valentin Küla page-mine. Selle noormehe lugu peegeldub kaudselt Raissa Kõvamehe romaanis „Sõja lapsed“ (1967).

On selgunud, et Madis Peekri pere põgenes koos Tornimäe preestri Mihail Ervarti abikaasa Irene, tema pisitütrega Maila ja Irene emaga. Saaremaa läänerrannikult leiti kaks võõrast naist ja mootorpaat. Tulid torm, avarii ja pikk sõit merel, aga kuus naist, imik ja Madis paadijuhina jõudsid pärale. Kanadas Torontos Madist külastanud õepoeg Peet mäletab onu lahkumist küll vähe. Ometi on meele, et Mustjala lähelt (Tagarannalt?) saadud paadi mootor läks poolel teel rikki ja lõpuks saadi aerutades kohale, juhil peod verel.

Kindlasti hoiti põgenemise legende salajas omade ja võõraste eest. Pääsenud sattusid enamasti Gotlandile ja sealsesse Slite sadamasse. Seal registreeriti (kohal ka Rudolf Schmuul), tutvustati oludega, majutati, aga peagi saadeti edasi laagritesse.

Loe edasi lk 5.

Madis Peeker Narvas (pühendusega 1920).

Muhu vallameetrikke Liival 1939: ees Karl Pajur Piirilt ja Vassili Tamm Pädastest, taga Ivan Pira Rootsi-verest, Madis Peeker Tupenurmest ja Jaan Pauts Suuremõisast.

Madis Peekker...

Algus lk 4.

Rootsis 1946. Pilt teenistus-kirjalt.

Tähtsaim perele oli tütar Erna haridustee jätkamine. 1941. a kevadel oli lõpetatud Muhu-Hellamaal VII klass. Suunduti aianduskooli, võib-olla Kehtnasse. Rootsi aastatel (1945–51) sai isa tööle merelaevandusse. Erna läbis gümnaasiumiprogrammi ning omandas Stokholmi ülikoolis bakalaureuse kraadi keemia alal.

Et olukord Rootsis läks segasemaks, mõeldi ka edasirännule. Erna oli tutvunud Soomest Rootsi tulnud Elva lähistelt Tõraverest pärit Endel Tigasega. Noormees asus elama Malmösse, omandas hinnatud metallikonstruktori ja automehaaniku kutse. Plaanides paremate tingimuste leidmiseks siirduda Kanadasse Ontariosse, kutsus Endel ka Erna vanemad sinna kaasa. 1951. a 15. novembril jõutigi RMS „Skytia“ pardal kohale. Rootsi jäi vend Villemi pere.

1952. a 16. augustil Ernanda ja Endel Tigane abiellusid. Nad elasid siis Ontarios St. Catherine's. Esialgu teeniti elatist juhutöödest, tulusaim

ehk pirnikorjamine. Kogu pere töötas, elu edenes. 1959. a osteti kinnistu Mertoni tänavas ja avati firma Merton Auto Repair, kus valmistati erinevat tehnilist aparatuuri, parandati autosid, raamatupidamist korraldas Erna. Samal ajal osales noor keemik Toronto ülikooli teaduskatsetustes (aspiiriini tehnoloogias), töötas keemiatehnikuna Kaevandusministeeriumis.

Ligi paarkümmend aastat Toronto-elu algusaegadest oli Madis Peekker tegev puusepana, ehitustööde korraldajana, puumajade remontijana, olles koguni maakler ja tehes õnnestunud investeeringuid. Hea renoveerijana saavutas ta ajapikku majandusliku kindlustatuse ja ostis korteri südalinna. Eestlaskonna koondumisega Torontosse muutus elavamaks ühistegevus. Eesti Maja omandamises oli ehk olulisim, et 18. märtsil 1956 asutati Saarlaste Ühing Torontos ja Madis Peekker valiti SÜT juhatusse laekuriks. „Aga just SÜT pani kokku esimesed rahad Eesti maja nimelisse fondi ja avas kogu eestlaskonda haarava Eesti Maja aktsiooni,“ on meenutanud „Vaba Eestlase“ toimetaja Hannes Oja (4. V 1995). Teenete eest Saarlaste Ühenduse juhatuses eelneva 20 aasta kestel pälvis Madis Peekker 75. juubeli puhul esimese SÜT auliikme nimetuse (1976).

Aja jooksul on oma peres olnud mitmeid muutusi. 1953. a on sündinud Ernale Endlil poeg Enn Harald, hiljem on lisandunud tütre 1960. a Eva Ellen ja 1962. a Tiina Ester. Ka Endli ema Alviine Tigane jõudis Eestist Kanadasse 1965. a paiku ja elas hiljem maakodus

Vanavanemad Riina ja Madis, tütrelapsed Tiina, Eva ja Enn. 1960. aastate teine pool.

1995. aastani. Puhkeaegu oli hakatud veetma enese ehitatud suvemajas (nn Jõekäär). On osaletud erinevatel üritustel, olgu laagrid, muusika- ja spordiringid või etendused. On peetud oluliseks käsitööoskusi ja leitud aega lugemiseks, kirjavahetuseks ja rändamiseks. Tuli ka lööke – neist oli suurim tütrepoja Enn Harald Tigase hukkumine autoavariis 1970. a 17-aastaselt. Kümnend hiljem läks Riina (1900–1981), kelle loomuses oli vaikset veetlust ja lõpuks ka põdemise nukrat väsimust.

Tütrepoja elu lõpp puudutas sügavalt kogu peret. Just selle järel 1972–73 osteti Parry Soundis talukoht. Seal kasvatati eelkõige mägiveiseid. Erna kiindus üha aiandusse, Endel pühendus maale, ehitas saeveski, tegi vahtrasiirupit, pidas mesilasi ja hobuseidki. Talunikuna loobus ta töökojast 1976, andes selle väimehele. Madis ja Riina asusid püsivalt maale 1974 – see oli nagu minek noorpõlve. Ometi jätkusid sidemed Torontoga. Siin tähistati abiellumise 50. aastapäeva septembris 1975 ja

Madis Peekker 1978.

Madise 75. juubelit (SÜT auliige), mõnusaid tavapäraseid küünla-päevauitritusi (teade 1978. a). Neil aastail käis Kanadas Rootsis elav vend Villem abikaasaga (1966) ja Madis ise sõitis Rootsi (1980).

Lapsepõlvest peale oli Madis Peekkeri kodus alati lauldud, kooliski oli muusika olnud mõnusa tämbriga noormehe hea sõber. On säilinud mitmeid mälestusi, kuidas pühadel, talgutes või pulmades harrastati ühislaulu. Ka Torontos osales Madis pea kõikide Eesti kooride töös – nii meeskooris, segakooris kui ka kirikukooris Cantate Domino. Üldse oli ta läbi elu tegev, suhtlev ja väärt algataja. Ka viimaste Muhu aegade töökaaslane Mihail Suu on oma meenutustes tunnustanud vallavanema sugestiivsust. Venna sisendusvõimet on mäletanud ka õed.

Elu hilisematel aastatel on Erna ja Endel Tigased veelgi rohkem reisinud – on olnud kodumaal koos ja eraldi ning korduvalt (esimesena perest Eestis Eva Tigane 1977). Kõik kokkusaamised ja rännud on suguvõsa liitnud, nagu kohtumine Piritall 10. sept 1989. On kuulnud lugusid, nähtud tuttavaid, leitud uusi ning soetatud suvila Väanas.

Parry Soundis jätkus Madis Peekkeri elu koos tütre perega, tervise halvenedes ka kohalikus hoolduses. Kui Madisel on täis saanud 93. aastaring, siis kustub jürikuu 24. päeval 1995 vaikselt rohkete aastates elu. Töömehe, vallavanema, paadipõgeniku aeg on olnud kohati keerukas, aga siiski rikas, harva rahuldust pakkuv.

Ärasaatmine oli 28. aprillil Toronto Peetri kirikus. Lahkunu pandi puhkama Mt. Plesanti kalmistule oma abikaasa kõrvale. Paarikümne aasta järel on manalasse läinud nii Endel Tigane (1921–2015) kui ka Ernanda Tigane (1926–2018).

Täna on säilinud nende ligi pool sajandit kasutatud kaunis kodu Parry Soundi lähel. Parimad mälestused jäävad Madisest kui koostöötavast juhust, Riinast kui pere kooshoidjast. Uues Maailmas elavad Erna-Endli mõlemad tütre. Eva on jäänud püsivamalt Torontosse, Tiina leidnud koha Kariibi mere Briti Neitsisaartel.

Tänu tütre tütarde soovile ja paljude lähedaste kiiduväärt abile on saadud ühe töömehe pere paiguti ehk meelevaldne, aga üsna terviklik lugu.

Muhus lõikuskuul 2024.

Andmed, lood ja fotod kogunud Madis Peekeri õepoeg, Eesti Kirjandusmuuseumi kunagine töötaja **Heino Rääm**

Madis Peekkeri ja tütre pere koos külalistega: vend Villem Adeelega ja perekond Küla (Riina õepoja pere) Kanadas suvel 1966. Ees seisavad: Hilda Küla, Riina Peekker, Jüri Küla, Eva Tigane, Tiina Tigane, Adeele Peekker, Alviine Tigane. Taga: Madis Peekker, Erna Tigane, Endel Tigane, Villem Peekker, Valentin (Vaali) Küla (Riina õepoeg). Pildistab Enn Tigane.

Muhu kaevudest ja veest Igaküla Suurkao avamise puhul Eesti Vabaõhumuuseumis

Muhu ja vesi, kes neid suudaks lahuta. Muhu on merest ümbritsetud ja soolasest veest tõesti puudust kätte ei tule, kuigi maa-kerke tagajärjel tundub, et Muhu võib peagi Saaremaaga kokku kasvada, kui just kliimasoojenemine vastupidist protsessi ei põhjusta. Põhjaveega on pisut teised lood. Seda võib olla ülearu palju talvel, sügisel, ka varakevadel, aga kevade edenedes ja suvel on sellest sageli puudus kätte tulnud. Viimasel ajal pole ka sügis enam nii märg kui vanasti ja talvel võib olla metsatee samasugune nagu kuival suvel. Mis meenutab ühte jaapanlannast muuseumikülastajat, kes küsis, kust me üleüldse vett saame, kui meil mägesid ei ole.

Muhu madalamad kaevud on suure põuaga tõesti kuivaks jäänud ja ainult tõeliselt sügavad mõisa-kaevud Nurme külas ja Igaküla umbes 16 m sügav Suurkao on ka kuivematel aegadel vett andnud. Kuna Muhu pinnas on paene, siis on kaevu kaevamine siin raskem kui mandril ja aastatuhandeid ajasid muhulased läbi looduslike allika-

Johannes Pääsukese 1913. aastal tehtud foto Igaküla inimestest ja kaevust Eesti Rahva Muuseumi kogus.

kohtadega, mida Muhus ka üksjagu leidub. Soonda külakaev ongi kividega vooderdatud allikoht.

Kaev oma õue peal on üks esimesi mugavusi akna ja korstna kõrval, mis Muhu majapidamistesse ilmusid. Kaev on neist viimane ja pigem 20. sajandi ja Esimese maailmasõja järgne nähtus, kui Muhus oli piisavalt mehi ja piisa-

valt raha, et kaevu kaevamine ette võtta. Tänu soomuslaev Slavale saadi ka piisavalt rauda, et hakata tegema pumbakaevusid.

Kuigi Muhus oli enne I maailmasõda neli korda rohkem rahvast kui praegu, ei tarvitanud inimesed siiski nii palju vett nagu tänapäeval, kui iga päev käiakse duši all, pestakse pesu ja igaühel on iga suutäie jaoks taldrik ja tass. Põhiliselt oli vett vaja loomade jootmiseks ning (loomade ja inimeste) väljaheidete ohustasid ka vee puhtust. Kuigi loomad joovad ka suhteliselt magedat merevett, pidid merest kaugemal olevad pered loomadele vett vedama külakaevust või allikatest ja ojadest. See tähendas päevas mitut reisi ja üks pereema olevat vett vedades väidetavalt oma elus sama palju maad maha käinud kui on maakera ümbermõõt, sest kaev oli peaaegu kilomeetri kaugusel ja seal tuli käia mitu korda päevas. Eks sumbkülade üks tekkepõhjus oligi kaev, mille ümber majapidamised rajati. Esimesed kaevud Igakülas ja Koguvast olevat ehitatud Rootsi sõjaväe poolt, seega kas 1568–1574 või 1645–1710. Võimalik on ka veel 1611 kuni 1613, mil Rootsi ja Taani siin sõdisid.

Igaküla kaevu juurde pääsemiseks pidid talumehed 1912. aastal kohut käima, sest Iivardi koolitalu peremees Mihail Osa pani Pärnamäe kaardi tee, mida mööda külarahvas kaevul käis, kinni ja hakanud sinna maja ehitama. Vallakohtu otsus 5. juulist oli, et Osa peab tee pealt oma maja ära viima. Osa kaebas muidugi edasi Saaremaa Kõrgemasse Talurahvakohutusse ja asi saadeti vallakohtule

arutamiseks tagasi. Kostja ehk Osa esindajaks oli Muhus tol ajal hästi tuntud Tusti Uietalust pärit Ivan Oidekivi ehk Keldri Pime, kes talumehi nende kohtuasjades esindas. Ivan palus vallakohtu istungi edasilükkamist, kuna kostja oli mandril (ülemoal) tööl ning Ivan ise pidi minema Peterpurki, nagu dokumendis kirjas on, Kohtupalatisse tunnistajaks. Ivan Oidekivi advokaaditöö oli edukas, sest Kõrgem Talurahvakohus muutiski vallakohtu otsuse ära. Johannes Pääsukese 1913. aastal tehtud pildi peal oleks nagu maja olemas, aga küllap selle iga ei olnud siiski väga pikk. Kaev ise plombeeriti pärast II maailmasõda, kui laskemoona vedeles igal pool ja poisikesed olevat seda kasutanud kaevu loomimiseks.

Eesti iseseisvuse ja Muhu valla taastamise ajal oli veeküsimus Muhus väga terav, sest suurte kolhoosi loomalaute ja väetisega liialdamise tõttu ei olnud mitmes Muhu külas põhjavesi puhas. Olukord paranes kolhoosikorra lagunemisega. Nüüd aga ohustab põhjavee puhtust kasvav heaolu.

Nagu näha, on kõik tänapäeva probleemid inimesi kimbutanud juba minevikus ja aegajalt tuleb kurbusega tõdeda, et inimkond ei ole võimeline oma vigadest õppima, vaid vanade vigade kordamisele lisaks tehakse aina uusi juurde.

Igaküla kaevu visuaal on nüüd Tallinnas olemas. Kaevu ennast seal siiski pole, kaevuehitist on ainult vaatamiseks ja pildistamiseks. Loodame ja unistame, et ükskord taastatakse Igakülas Suurkao oma täies hiilguses ja sealt saab kristallpuhast, karastavat Muhu põhjavett.

Eda Maripuu
Muhu Muuseum

Igaküla rahvas 29. augustil 2024 Vabaõhumuuseumis Igaküla kaevu koopia juures. 24. augustil möödus 60 aastat Vabaõhumuuseumi ekspositsiooni avamisest. Seda tähistati uue silmapaistva eksponaadi, Igaküla kaevu piduliku avamisega. Objektiga alustati juba 40 aastat tagasi, kaevu salvetsed ootasid seal 30 aastat ülejäänud konstruktsiooni. Projekti juhi Joosep Metslangi selgitusi kuulates jäi üle imetleda omaaegsete muhulaste nutikust ja võimeid, kes sellise konstruktsiooni ilma igasuguste mehhanismideta püsti ajasid. Kaevu hargi kõrgus on 11 meetrit, vinna pikkus 25 meetrit (mis on ujumisbasseini pikkus) ja koogu pikkus 15 meetrit. Praegustel ehitajatel ei olnud teada, millist puitu omal ajal kasutati ja muhulastega aru pidades valiti välja mitu puuliiki. Aeg näitab, kas valik sai õige. Kuna selles kaevus vesi puudub, ei saa see ka sellist koormust nagu omaaegne Igaküla kaev.

Mäla kivikalmel tehtud uutest kaevamistööstest kirjutas 10. augusti Saarte Hääl.

Maapiirkonna ettevõtjad saavad PRIAst taotleda toetust konkurentsivõime suurendamiseks, kuni eelarvevahendid on ära kasutatud. Avanenud vooru eelarve on 20 miljonit eurot.

Ülevaate toetuse sisu ja taotlemise tingimuste kohta leiab PRIA kodulehelt. Abi saab küsida PRIA investeringutoetuste telefonil 737 7678.

XXI Muhu Jooksu parimad

10. august 2024

Osalejad

Kokku osales 21. Muhu jooksul 330 jooksuhuvilist:

* Põhijooks (21,1 km) - 39 jooksjat;
* Rahvajooks (6,3 km) - 182 jooksjat;
* Lastejooks (2,0 km) - 39 jooksjat;
* Lastejooks (ca 200m) - 70 jooksjat.

Võitjad

Põhijooks (21.1 km)

Mehed
I Kaupo Uuetoa 1.15.40,8
II Steven Matt 1.23.14,9
III Ronald Vilbiks 1.23.30,7
Naised
I Kadri-Liis Rehtla-Pell 1.23.30,7
II Johanna Vironmäki 1.45.20,3
III Ulla Meresma 1.48.10,4
Mehed seniiorid
I Kaupo Uuetoa 1.15.40,8
II Indrek Edasi 1.36.36,4
III Rait Ränk 1.37.42,5
Naised seniiorid
I Johanna Vironmäki 1.45.20,3
II Ulla Meresma 1.48.10,4
III Anita Sepp 1.50.54,7
Noormehed
I Ardi Kald 2.00.38,8
Poisid
I Henrik Gregor Mägi 1.47.32,1
II Hendriko Roger Luptov 1.57.07,7

Rahvajooks (6,3 km)

Mehed
I Johannes Laur 0.20.25,1
II Janar Mai 0.23.12,0
III Madis Metshein 0.23.16,6
Naised
I Hanna-Liina Palu 0.25.25,7
II Lisett Pavelson 0.27.36,8
III Carmen Kaljula 0.29.54,5
Mehed seniiorid
I Priit Kald 0.24.00,6

II Raini Toom 0.24.15,1
III Rauno Peel 0.25.04,1
Naised seniiorid
I Piret Bart 0.31.36,9
II Katrin Tänav 0.31.39,1
III Kadri Anton 0.31.44,2
Noormehed
I Joosep Luht 0.26.28,4
II Marten Aulik 0.28.06,8
III Johan Viktor Vits 0.31.47,8
Neiud
I Iiris Kalamees 0.31.35,2
II Helen Kuum 0.32.10,4
III Miia Tüür 0.33.30,1
Poisid
I Filip Viktor Vits 0.28.00,9
II Alfred Karu 0.28.58,7
III Kristofer Evert 0.29.34,4
Tüdruk
I Johanna Luht 0.36.58,5
II Teneli Kaljo 0.37.37,4
III Sofia Toomsalu 0.39.50,1
Parimad muhulased
Põhijooks
Mehed seniiorid 36. Helgo Äkke 2.08.33,0
Mees 5. Risto Ülem 1.26.45,4
Rahvajooks
Mehed 13. Kardo Liitmäe 0.27.25,5
Meesseeniior 28. Kaupo Koplus 0.30.24,6
Naised 151. Keit Lees 0.54.48,6
Naisseeniior 82. Kaie Peegel 0.37.38,5
Neiu 54. Miia Tüür 0.33.30,1
Noormehed 11. Joosep Luht 0.26.28,4
Poisid 30. Mät Mägi 0.30.27,8
Tüdruk 75. Johanna Luht 0.36.58,5
Aktiivsem Muhi küla - Liiva Vanim osaleja - Väino Vaha Loosiratta võitja - Ahto Aulik

Muhu Vallavalitsus ja SK Muhi tänavad XXI Muhi Jooksu toetajaid ning abistajaid

Täname toetajaid:

Eesti Kultuurkapital Saaremaa ekspertgrupp, Eesti Kultuurkapital kehakultuur ja sport sihtkapital, Saaremaa Spordiliit, Muhi Vesi OÜ, Ivo Aulik, Kala Resto&Bar, Bivarix OÜ rattapood, Ateco Ehitus OÜ, Muhubrand.com/Engelvels OÜ, Premia Tallinna Külmoone AS, Saaremaa Vesi OÜ, Kaie Öun, AS Tiir Piiri kauplus, OÜ Kiiskar, Muhurito/Meite Napoli, MuRuCraft/Fittsmile OÜ, Anne ampsud OÜ, STÜ, Tempore OÜ, Nett Tikand OÜ, Muhi Käsitööselt Oad ja Eed, Muhi Puidukoda OÜ, Männiku käsitöötuba, Muhi Tõnise talu, Munuke OÜ Kuivastu kohvik, Tuule mesi, Kahverjan kohvik.

Täname abilisi ja koostööpartnereid: Muhi Põhikooli kokad, Kuressaare Haigla kiirabibrigaad, Hille Vaht, vabatahtlikud abilised sekretariaadis, rajajulgestusel ning joogipunktides, SK Muhi vabatahtlikud, Muhi Valla Kommunaalamet, Saaremaa Spordikool, Viking Security AS, ABC Kompuuter, Aike OÜ, Verston OÜ.

Täname kõiki osalejaid, head treenimist ja liikumist ning kohtume XXII Muhi Jooksul 2025. aastal!

"It Takes a Village" ...

Algus lk 1.

võimaldada seda võimalikult paljudele noortele. Noortekeskuse võimekus suvel noori õpilasmalevasse palgata sõltub otse sellest, kui palju suudame läbi erinevate töötajate noortele tööd vahendada. Noorte jõudlus oli sel aastal hea ning kui mõni noor oli justkui järgmiseks päevaks tööta, leidis Orissaare Noortekeskus neile ikka midagi teha.

Erasmus+ Noortevahetus

Selle suve suurem väljakutse oli augusti lõpus Erasmus+ kaasrahasutatud noortevahetus. Sel aastal said projekti meeskonna noored eesotsas Roosi Pehlakuga olla võimalikult iseseisvad. Tänavune projekt "Heritage Uniting Groups" keskendus pärimusele. Nädalajooksul otsisid Horvaatia, Poola ja Eesti noored koos, mida võtta oma riigi pärandkultuurist kaasa oma argipäeva. Noorsootöötajate saime olla kõrval toeks ja lahendada mingeid olukordi taustal, et noored saaks keskenduda programmile ning teistele noortele. Siinkohal võtame mütsi maha meie imelise kogukonna ees, kes olid meile sel nädalal abiks ükskõik mis mure puhul. Kummardame Muhi Tennisetalu ning Rene ja Gabriela

Buschi, Liiva Kohviku, Tiina Jõgi, Hellamaa Külakeskuse, Knutbussi meeskonna eesotsas Aarne Jõgi, Üllar Läänesaare, Muhi Muuseumi, Käsitööselt Oad ja Eed, Muhi Loomekoondise, Raido Liitmäe, Liiva Pastoraadi ja Rein Unni ees! On tunne, et keegi jäi nimetamata, aga kes tunneb ja teab, et oli meile abiks kas või hea sõnaga, siis me ausalt oleme siiralt tänulikud oma kogukonna eest!

Eraldi tänu pühendaks oma meestele ja perekonnaliikmetele. Nende valmisolek, mõistmine, toetus ja abikäsi teinekord vägagi ettenägematutes olukordades on midagi, mille vajadust ei osanud me kumbki tööle asudes ette näha ja on hindamatu väärtusega.

Julgeme väita, et Muhus toimuv noorsootöö on elav tõestus sellest, kuidas üks kogukond saab oma noorte arengut toetada ja edendada. Olgu selleks professionaalne, kohalik või perekondlik kogukond. Kogukonna tugi on noorsootöö õnnestunud ettevõtmiste ning noorsootöötajate vaimse tervise säilimise võtmeks. Loodevastasti kestab see koostöö ka tulevikus ning meie noored saavad jätkuvalt tunda, et nad on väärtuslik osa oma kogukonnast!

Kadri Keert ja Liia Ots

UNDREHTI ASJADE PÄE

07.09.2024, KELL 9.00-15.00

LIIVA TURUPLATSIL

NODILAAT - OST/MÜÜK/

KAUPLEJATE REGISTREERIMINE
TEL 5307 1949, KULTUUR@MUHU.EE

Vaata lisa:
FB sündmus Undrehti Asjade Pae, muhu.ee

MAITSETE AASTA
SAAREMAA, MUHU, RUHNU
www.saartemaitsete.ee

septembris avatud: T, K, N,
R, L kl 10-15.

7. septembril Alliku mälujooga Turuhallis kl 19, pilet 4.-
Registreeri võistkond lingi kaudu
<https://tinyurl.com/allikujoogamuhus> või kirjuta
kultuur@muhu.ee Järgmine
mälujooga toimub 11. oktoobril kl
19 Hellamaa Külakeskuses.

1. oktoobril toimub Spordihallis Muhu valla eakate päev, algus kl 13.

Kes osaleda soovivad, helistavad või kirjutavad: sekretär-registripidaja Heiske Tuul, +372 453 0672, kantselei@muhu.ee

ERAMETS
Metsale hea peremees!

Ostame metsakinnistuid ja
raieõigust üle Eesti

☎ 50 72 544
✉ mets@erametsa.ee
www.erametsa.ee

* Küttepuude, pelleti ja briketi müük üle Eesti. www.puu24.ee või helista 5200093, 6000136.

Adrem Kinnisvara

www.adrem.ee

Kõige parem ülevaade Muhu kinnisvarast!
Kinnisvara vahendus ja arendus alates 2002. aastast.

Meie kontor asub nüüd uues Muhu Majas, Liiva keskuses, kus on mugav võimalus meie klientidel kaugtõestuste vormis lepinguid sõlmida.

Lauri Kolk, lauri@adrem.ee, +372 5191 2950

Allan Pajus, allan@adrem.ee, +372 56 900 411

Võta meiega julgelt ühendust, kui soovid osta-müüa!

Kirikuteated

EELK Muhu Katariina kogudus

Pühapäeval, 8. septembril kl 14 jumalateenistus armulauaga (kirikus). 16. pühapäev pärast nelipüha

Pühapäeval, 22. septembril kl 14 jumalateenistus armulauaga (kirikus). 18. pühapäev pärast nelipüha

Värsked teated kodulehel muhu.eelk.ee Koguduse õpetaja Hannes Nelis, tel. 529 1881, e-post: hannes.nelis@eelk.ee

EKNK Muhu kogudus Hellamaa Külakeskuses

1. septembril Jumalateenistus kl 16.

4. septembril Kena Sõnumi Õhta kl 18.30

15. septembril Jumalateenistus kl 16.

18. septembril Kena Sõnumi Õhta kl 18.30

29. septembril Jumalateenistus kl 16.

EKNK Muhu koguduse pastor Alur Õunpuu, mob. +372 5333 0009, e-post: muhukogudus@eknk.ee; www.facebook.com/muhukogudus

IN MEMORIAM

Meie hulgast lahkus

14. augustil 87-aastane **Elle Heinla**.

Tunneme kaasa omastele!

Viinakuu juubilarid ja sünnipäevalapsed

Leili Toom 96 (1.10)
Laine Tüür 94 (16.10)
Lauri Einer 93 (16.10)
Laine Niidi 92 (15.10)
Helgi Kann 92 (29.10)
Bruno Mägi 90 (1.10)
Valdur Tamm 90 (5.10)
Ilmar Vaga 90 (29.10)
Mari Alt 86 (15.10)
Linda Kollo 83 (2.10)
Malle Tiidovee 83 (24.10)
Rein Murd 80 (2.10)
Tõnis Evert 75 (4.10)
Liivi Tamm 75 (24.10)
Aare Riibon 70 (4.10)
Tõnu Väärtnõu 70 (16.10)
Ivo Aulik 70 (24.10)

Avo Saat 65 (1.10)
Tiia Pajuniit 65 (5.10)
Hannes Nokkur 65 (17.10)
Krete Palu 60 (2.10)
Aare Kann 60 (3.10)
Mihkel Rannala 60 (16.10)
Ain Ülem 60 (24.10)

Palju õnne!

Märkus: kes ei soovi oma sünnipäeva avaldada, palume sellest märku anda vähemalt kaks kuud enne, kuna Muhulane avaldab igas numbris mitte algava, vaid järgmise kuu sünnipäevalapsed.

John Patrick "Opal's Husband" ainetel

"KIRVEGA KURGE PÜÜDMAS"

komöödia

Merike Krämer-Mets Erika Tetsmann Arvo Lamp
Helle Siimann Arved Kesa

29.09 Hellamaa Külakeskus kell 13.00

MTÜ Loomekild MEA
Näitetrupp Poolvillased

EESTI KULTUURKAPITAL

Pääse: 10.-
Ainult sularahas!

Omaavalitsuste suvemängudest andis ülevaate 22. augusti Saarte Hääl. Kuni 5000 elanikuga valdade hulgas saavutas **Muhu vald teise koha** (161 punkti). Võitjaks osutus Nõo (184 p), kolmas Alutaguse vald (75,5 p). Naissost spordijuhtide võistlusel saavutas meie kultuurijuht Kätli Saarkoppel väikeste valdade arvestuses teise koha.

Seitsme Tuule Aed koos uue näitusega avatud iga päev 11.00 – 17.00 septembrikuus

Jüri - Jaani Talustuudios

Kristjan Sisa pilt

Oktoobri Muhulase materjalid on teretulnud **30. septembri lõunani**.

Toimetab Anu Pallas,
tel: 5228 929, e-post: muhulane@muhu.ee
Muhulane ilmub kord kuus.
Internetis www.muhu.ee/muhulase-arhiiv
Trükkinud Saaremaa Trükikoda 460 eks.
Hind 50 eurosent